

Kestävä talous –työryhmä

Tiedosto	KeTa –työryhmän kokouksen muistio
Tekijä	Elina Mikola
Dokumentin tila	Esitys
Päivämäärä	ti 8.5.2018 klo 13-16
Paikka	Globaalikeskus, Siltasaarencatu 4, 7. krs.
Jakelu	Kestävä talous -työryhmä

Kokous pidettiin poikkeuksellisesti kaksiosaisena ja kolmituntisena, sillä kokouksen yhteydessä keskusteltiin Suomen kestävän kehityksen tila seurantaindikaattoreista ja niiden kommentointimahdollisuudesta.

1. Tervetuloa ja esittäytymiskierros.

Paikalla: Hanna Tammisto (Dodo), Salla Mikkonen (tutkija TaY), Irene Leino (Unicef), Senja Väättäinen-Chimpuku, Ari Slioor (Suomen talousdemokratia ry); Timo Kuusiola (Attac); Leena Kontinen (MY); Jenna Kettunen (Solidarisuus); Päivi Rouvinen-Wilenius (Soste); Tytti Nahi (Reilu kauppa); Katja Hintikainen (Kepa); Lotta Staffans (Eetti); Eeva Houtbeckers (tutkija, Aalto-yliopisto); Niko Humalisto (Suomen Lähetysseura); Jussi Kanner (Kehys); Petra Piitulainen Ramsay ja Elina Mikola (Kehys)

2. Kestävän kehityksen tila seurantaindikaattorit

Tutustuttiin [Suomen kestävän kehityksen tila seurantaindikaattoreihin](#), erityisesti indikaattorikoreihin: [Globaali vastuu ja johdonmukaisuus](#), [Työelämä, laatu ja muutos](#), [Resurssiviisas talous ja hiilineutraali yhteiskunta](#) sekä [julkiset hankinnat ja kuluttaminen](#). Yhteisen keskustelun tarkoituksena oli madaltaa kynnystä osallistua indikaattoreiden kommentointiin verkossa.

Käytiin keskustelua yhdessä ja ryhmissä indikaattoreista ja niiden kehittämistarpeesta sekä siitä, missä määrin kommentointi todella edistää indikaattoreiden kehittämistä. Esiin nousi erityisesti huoli indikaattoreiden kehittämiseen tarvittavien resurssien vähäisyydestä.

Rajallisen aikataulun vuoksi emme valmistelleet kokouksessa valmiita kommentteja, mutta keskusteluun osallistuneita kannustettiin osallistumaan verkkokommentointiin joko yksityishenkilöinä tai taustaorganisaatioidensa edustajina.

3. Kestävän talouden teemat ("Beyond Growth") Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella

Maaliskuussa pidetyn järjestötapaamisen perusteella järjestöillä olisi kiinnostusta herättää keskustelua kestävästä taloudesta ja kestävän kehityksen edellyttämästä talouspoliittisten tavoitteiden tarkistamisesta Suomen pj-kaudella. Beyond Growth -teeman kärkenä olisi tarve tärkeysjärjestyksen kääntämiselle EU:n politiikoissa, eli BKT:n kasvattamisen sijasta kestävän kehityksen tulisi olla EU:n ensisijainen päämäärä. Yksi ehdotus on ollut suuren **kansainvälisen "Beyond Growth" -konferenssin tai tilaisuuden järjestäminen syksyllä 2019**.

Kokouksessa jatkettiin pj-kausi-teeman valmistelua mm. tavoitteiden tarkentamisella ja toimenpiteiden suunnittelulla ja keskusteltiin yleisesti, millaisia alateemoja Beyond Growth/Beyond GDP tilaisuudessa voisi käsitellä.

Todettiin, että **pj-kauden tilaisuutta varten tulee olla selkeä, rajattu ja realistinen tavoite.** Kuitenkin yhden tilaisuuden rinnalla Beyond GDP:sta olisi hyvä rakentaa hiukan laajempi kampanja ja projekti, jonka tavoitteet ja aikajänne ulottuisivat yhtä tilaisuutta pidemmälle.

Keskustelua tilaisuudesta ja Beyond GDP-toiminnan tavoitteista:

- Vahvistettava EU:ssa kestävä kehitystä ja hyvinvointia seuraavien ja tukevien indikaattoreiden roolia
- Tarjottava parempi ja kiehtovampi tapa tarkastella taloutta. Uusi ”tarina” ja kiinnostavia case-esimerkkejä. Taustatyö järjestöille: havainnollistettava missä ja miten BKT on ongelmallinen mittari ja esitettävä vaihtoehto, joka on *kiinnostavampi* kuin alkuperäinen.
- Kerrottava ja osoitettava tilaisuuden osallistujille (eli poliittisten päättäjien erityisavustajille ja EU-virkamiehille) mitä BKT jättää näkymättömiin ja mitä sen tilalle
- Poikkitieteellinen/Monitieteinen näkökulma talouteen. Mahdollisuus dialogiin ja uuden oppimiseen
- Tosin haasteena voi olla saada valtavirran talousajattelun sisäistäneet ekonomistit astumaan oman vakiintuneen näkökulmansa ulkopuolelle. Loputtoman kasvun tarpeen kyseenalaistaminen on viimekädessä kapitalismin kyseenalaistamista.
- Päätilaisuuden rinnalla järjestettäisiin keskusteluiden sarja: lämmitellään ihmisiä esim. dialogeilla, jotka voisi mahdollisesti videoida ja julkaista jo ennen päätapahtumaa.

Lisäksi keskustelussa nousi esiin:

- Myös järjestötoimijoiden oma ajattelu ja argumentaatio (mm kehityspolitiikassa) pohjaa BKT:hen. Osana hanketta tulisi identifioida, missä BKT on ongelmallista (esim osana kehityspolitiikkaa) esimerkiksi tuottaa julkaisuita tai animaatioita, joiden avulla tätä voisi havainnollistaa.
- Keskustelu hyvinvointitaloudesta ja hyvinvoinnin määrittelystä. Soste ja STM ovat jo keskustelleet pj-kauteen liittyen siitä, mitä hyvinvointi on: taloustieteessä se on preferenssien tyydyttämistä, sosiaalipolitiikan näkökulmasta myös paljon muuta. Esimerkiksi BKT:n ulkopuolelle jäävät alueet, kuten koti- ja vapaaehtoistyö keskeisiä hyvinvoinnin kannalta.
- Kasvukriittisessä liikkeessä ja keskustelussa erotettava radikaalit vs. poliittiseen muutokseen tähtäävät toimijat ja tavoitteet. Useiden degrowth-liikkeen toimijoiden tavoitteena ei ole politiikkavaihtoehtojen tuottaminen, vaan vaihtoehtojen toteuttaminen esimerkiksi oman elämäntavan kautta. Kasvukriittisen liikkeen sisällä monia keskusteluja, myös aiheesta degrowth ja development. (Näistä lisää esim Eevan jakamassa artikkelissa *Discursive Synergies for a ‘Great Transformation’ Towards Sustainability*)

Mahdollisia aiheita/alateemoja BeyondGrowth-tilaisuuteen:

- Aidot kehityksen mittarit (BKT:n tilalle): Mitä asioita seuraamalla saadaan oikeaa tietoa kehityksestä?
- Hyvinvoinnin, kestävä kehityksen ja talouskasvun suhde (Degrowth vs Decoupling – kumpi on realismia) ja mitä hyvinvointi ja/tai hyvinvointitalous on?
- Kasvu ja BKT (EU:n) kehityspolitiikassa
- BKT ja näkymätön työ. Feministisen taloustieteen tutkijat (Tasa-arvovaje) mukaan keskusteluun.

4. **Seuraava kokous** pidetään vasta uuden kattojärjestön perustamisen jälkeen, mahdollisesti elokuussa. Elina laittaa aikanaan doodlen kokousajasta.